

Ohran kylvöä ei kannata lykätä

Kristian Forsman, Jaana Väisänen ja Petri Vanhala, MTT

Luomuohran kylväminen normaalia myöhemmin pienensi satoa ja huononsi sen laatua. Syynä olivat kasvitaudit ja kestorikkakasvit. Niinpä kevätiljoja ei kannata luomuviljelyssä kylvää myöhään. Tavanomaisessa viljelyssä valvattia ja ohdaketta on torjuttava tehokkaasti myöhään kylvetyissä kasvustoissa.

Kylvöajankohdan vaikutusta viherlannoitetun ohran satoon selvitettiin MTT:ssä Juvalla ja Ruukissa vuosina 2000 - 2002. Juvalla kylvettiin 10 päivää ja Ruukissa 7 päivää niin sanottua normaalia kylvöaikaa myöhemmin.

Myöhäinen kylvö kurittaa satoa

Tulokset olivat selkeästi kylvön viivästämistä vastaan. Normaalialikaan kylvetty ohra tuotti keskimäärin 3 300 kg/ha satoa. Kun kylvöille mentiin 7 - 10 päivää normaalia myöhemmin, pieneni sato 11 %. Vastaavasti 14 - 20 päivää normaalia myöhemmin kylvetty ohra tuotti jo 27 % vähemmän satoa.

Sadon hehtolitraino ja jyvätkoko pienenevät myöhemmin kylvetyissä kasvustoissa vielä nopeammin kuin sato. Jyvätkoko pienensi ennen kaikkea tautien lisääntyminen kasvustossa, mutta osansa oli myös kestorikkakasveilla.

Valvatti jää aikaisen ohran varjoon

Aikaisin kylvetty ohra pärjäsi hyvin kilpailussa valvatin kanssa. Tämä havaittiin lohkolla, jossa kasvoi valvattia pahimmillaan jopa yli 200 tainta neliöllä. Valvattien määrää aikainen kylvö ei vähentänyt. Päinvastoin, niitä oli normaaliaikaan kylvetyissä ruuduissa keskimäärin hieman enemmän kuin myöhemmin kylvetyissä ruuduissa.

Myöhään kylvetty ohra ei juuri kyennyt kilpailemaan valvattia vastaan, joten valvattien biomassa oli keskimäärin noin kolminkertainen kaksi viikkoa normaalia myöhemmin kylvetyissä ruuduissa. Jo viikkoa tavanomaista myöhemmin kylvetyissä ruuduissa valvatit olivat suurempia, mutta niiden kokonaisbiomassassa ei ollut eroja normaaliaikaan kasvuun verrattuna.

Aiemmin kylvetyin ohran menestyminen kilpailussa johtui valvatin arkuudesta varjostukselle. Ajoissa kylvetty kevätilja

ehtii kasvaa ja peittää maata hyvin ennen kuin valvatti tulee pintaan. Näin se jättää valvatin varjoonsa.

Myös ohdake on varjostukselle yhtä arka kuin valvatti.

Aikaisin kylvetty ohra kestää

Pellon kasvijätteistä tai kaukokulkeumana ilman kautta leviävät taudit iskevät kasvustoihin melko myöhään kasvukaudella. Jos kevätilja on tällöin ehtinyt kehittyä suhteellisen pitkälle, se kestää myös tauteja hyvin.

Samoin on kestorikkakasvien kanssa. Aikaisin kylvetty kasvusto kilpailee rikkakasveja vastaan tehokkaammin kuin myöhään kylvetty, jolloin vahingot jäävät vähäisemmiksi. Sen sijaan siemenrikkakasveja vastaan myöhään kylvettyt kasvustot voivat pärjätä hyvin.

Käytännössä aikainen kylvö suojaa myös tuholaisilta. Esimerkiksi kevätiljan pahin tuholainen, kirva, vioittaa aina pahimmin suhteellisen myöhään kylvettyjä peltoja. Syynä on se, että näillä lohkoilla oraiden kehitys on herkässä vaiheessa.

Lisätietoja: kristian.forsman@mtt.fi
puh. (08) 2708 4526

kuvat: Mika IsoLahti

Normaaliaikaan, 22.5.2002, kylvetty luomuohra ja sen vieressä kaksi viikkoa myöhemmin, 5.6.2002, kylvettyt ohruuudut.

Myöhään kylvettyä luomuohraa Pohjois-Pohjanmaalla, Ruukissa. Kasvuston joukossa oli paljon valvattia.